

Kolektivní řešení spotřebitelských sporů

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

zřejmě jste zaznamenali, že vládní představitelé již několik let usilují o přijetí české právní úpravy kolektivního řízení. První pokusy o národní řešení se zhmotnily do legislativního textu již v dubnu roku 2018, kdy tehdejší vláda schválila věcný záměr zákona o hromadných žalobách. Od té doby uplynulo několik let a na českou verzi hromadného řízení stále čekáme. Vzhledem k unijní směrnici o zástupných žalobách na ochranu kolektivních zájmů spotřebitelů je nyní jisté, že se přijetí úpravy hromadných žalob v tuto chvíli již neubráníme. Přinejmenším ve spotřebitelských sporech je kolektivní řízení nevyhnutelné, a postupně se tak blíží den, kdy i Česká republika bude mít svoji úpravu hromadné žaloby.

Ve světle těchto okolností uspořádala katedra občanského práva Právnické fakulty UK dne 12. ledna 2023 konferenci věnující se tématu „Kolektivní řešení soudních sporů“. Konference proběhla v prostorách pražské Právnické fakulty a na její organizaci se podílela také advokátní kancelář ROWAN LEGAL. Konference přišla v pravý čas. V prosinci roku 2022 totiž Ministerstvo spravedlnosti předložilo do meziresortního připomínkového řízení návrh zákona o hromadném řízení.

Celodenní setkání bylo velmi intenzivní. U řečnického pultíku se vystřídalo celkem 16 řečníků a řečníků z různých právnických profesí, od akademické sféry přes advokacii až po soudnictví, a nechyběl ani zástupce Ministerstva spravedlnosti. Na závěr konference byla zařazena také panelová diskuze, do níž se zapojili budoucí adresáti diskutované právní normy, tj. spotřebitelské organizace a zástupci podnikatelů.

Lze podtrhnout vyváženost konference co do vystupujících a jimi zastávaných názorů, což se ukázalo také v diskuzi, jež na jednotlivá vystoupení navazovala. Potvrdilo se, že téma kolektivních soudních řízení rozděluje a existuje mnoho představ o ideální podobě české právní úpravy.

Jsem moc ráda, že některá zajímavá vystoupení z konference bylo možné v tomto vydání časopisu *Jurisprudence* zachytit také v písemné podobě. Autorky a autoři článků tím získali prostor pro prohloubení svých příspěvků, které na konferenci zazněly, a příležitost rozšířit své úvahy mezi širší publikum. Statě publikované v tomto čísle přitom pokrývají poměrně široké pole témat, od průřezových a velmi relevantních otázek zneužití hromadných žalob, postavení žalobce a žalovaného v hromadném řízení nebo rozsudků vydávaných v tomto řízení po specifické téma spolkových žalob na zdržení se jednání. Jeden z publikovaných článků na problematiku hromadných řízení nahlíží také v unijním kontextu. Předkládané číslo tak poskytuje poměrně komplexní a ucelený vhled do problematiky kolektivního řešení sporů ve spotřebitelských věcech, takže si snad každý zájemce o toto téma přijde na své.

Návrh české úpravy hromadného řízení se v době publikace tohoto čísla *Jurisprudence* nachází již v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR a jeho přijetí je možné očekávat v první polovině příštího roku. Nezbyvá než doufat, že úvahy a myšlenky promítnuté v následujících článcích ještě včas upozorní na dosud nedořešené otázky, přispějí k lepšímu pochopení projednávaného legislativního textu a pomohou jej zasadit do širšího kontextu českého procesního práva i zahraničních přístupů.

Přeji Vám příjemné a inspirativní čtení.

Anežka Janoušková
organizátorka konference a editorka tohoto čísla